

Tant l'un com l'altre

Amb els mots *tant* i *com*, usats correlativament, formem una locució amb la qual s'indica que els elements de l'oració que precedeixen són objecte d'una mateixa afirmació: *Tant en Joan com en Pere són amics meus*. El Diccionari Fabra explica aquest ús dient que: *Tant A com B* vol dir «A i B igualment» i il·lustra l'explicació amb l'exemple *Tant l'un com l'altre no en saben res*. Cal recordar que, en aquest cas, si els elements que es fan precedir de *tant...com* són adjectius o adverbis, s'origina, contràriament a la norma que se sol indicar, indegudament, amb caràcter absolut, la coincidència de *tant* (en lloc de *tan*) i d'un mot de les categories gramaticals indicades: *S'ha de considerar amb criteris diversos tant personals com generals*. És cert, però, que aquestes coincidències només solen tenir lloc en aquelles construccions en què el substantiu o el verb a què es refereix l'adjectiu o l'adverbi, havent-se esmentat abans o esmentant-se després, es pot considerar sobrentès en el seu lloc normal de col·locació.

La mateixa idea d'igualtat o d'inclusió en una afirmació comuna que s'expressa per mitjà dels termes correlatius *tant...com*, es pot expressar també amb d'altres termes gramaticals, a què en alguns casos és especialment bo de recórrer si l'ús de *tant...com* origina construccions excessivament complexes i difícils de resoldre satisfactòriament. Diríem, així, *La seva posició és ben correcta,*

com a president de l'entitat i alhora com a simple particular, en què l'ús de l'adverbi *alhora* evita la coincidència «com com»: «tant com a president de l'entitat com com a simple particular».

Segurament que no en tots els casos, però és evident que en alguns sí, l'ús d'aquests mots que comporten la idea d'igualtat, coincidència, inclusió, etc., exclouen el dels termes correlatius *tant...com*. Diríem, per exemple, *Tant en Josep com en Pere són bons xicots* o bé *En Joan i en Pere són dos bons xicots*, però entenem que si dèiem «*Tant en Joan com en Pere són dos bons xicots*», més que una redundància incorreríem en una falta de sentit. Un cas semblant s'esdevé en oracions amb verbs com *lluir*, *agermanar*, *acoblar*, etc. Llegim, així, parlant d'una determinada personalitat, que «(en ell) sempre han anat unides tant la inquietud investigadora... com també la preocupació per...». Podem considerar, en aquesta construcció, que el mot *també* és un reforç més que no pas una redundància, però sembla evident que l'ús del verb *unir* exclou el dels termes *tant...com*. Amb un verb com és ara *tenir* diríem *Ha tingut tant la inquietud investigadora com la preocupació per...* però el verb *unir* demana una simple copulativa: *Sempre han anat unides (en ell) la inquietud investigadora i la preocupació per...*